

บทที่ 6

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การกำหนดความผิดมูลฐานอันเป็นที่มาหรือมูลเหตุที่นำไปสู่การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่มีการแปรสภาพเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการกระทำความผิดให้เป็นเงินหรือทรัพย์สินให้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยได้มีการกำหนดความผิดมูลฐานไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 จำนวน 21 ฐาน และกำหนดไว้ในกฎหมายอื่นๆ อีก 8 ฐาน รวมทั้งหมด 29 ฐาน ซึ่งการกำหนดความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงินจะมีเจตนารมณ์เพื่อเป็นการตัดวงจรประกอบอาชญากรรมมิให้ผู้ประกอบอาชญากรรมซึ่งกระทำความผิดกฎหมายบางประการสามารถนำเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นไปกระทำการในรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นการฟอกเงิน และเพื่อมิให้นำเงินหรือทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์ในการกระทำความผิดต่อไปได้อีกหรือกล่าวได้ว่าเป็นการตัดท่อน้ำเลี้ยงของการก่ออาชญากรรมมิให้ขยายฐานไปสู่การเป็นองค์กรอาชญากรรม และมีการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินจะมีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินชั่วคราว เพื่อป้องกันการโอน ย้ายทรัพย์สินก่อนที่พนักงานอัยการจะยื่นคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

ปัญหาที่เกิดขึ้นมาคือ การกำหนดความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงินนั้นไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน เห็นได้จากการพิจารณากำหนดความผิดมูลฐานที่มีหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกันเป็นจำนวนมาก ทำให้ส่งผลต่อการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมและส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจนเกินสมควร และการกระทำความผิดอาญาใดที่ได้กำหนดเป็นความผิดมูลฐานก็จะต้องมีการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินเพื่อให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งในระหว่างการยื่นคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน หากคณะกรรมการธุรกรรมเห็นว่า อาจจะมีการโอนหรือย้ายทรัพย์สิน ก็จะมาตรการยึดหรืออายัดทรัพย์สินชั่วคราวมาใช้ก่อนที่พนักงานอัยการจะยื่นคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เมื่อมีการยึดหรืออายัดชั่วคราวแล้วก็จะมีการมาตรการที่เข้ามาช่วยในการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน คือ การเพิกถอนการยึดหรืออายัด การขอคืนทรัพย์สินของผู้เสียหาย แต่ก็ยังไม่ได้มีมาตรการใดที่เข้ามาช่วยลดผลกระทบหรือขอผ่อนผันการยึดหรืออายัดชั่วคราวให้กับผู้ทำธุรกรรมหรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สิน ทำให้ผู้ทำธุรกรรมหรือผู้มีส่วนได้เสียที่ได้ทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิดยังได้รับผลกระทบต่อสิทธิในทรัพย์สินอยู่ระหว่างการยึดหรืออายัดชั่วคราว ดังนั้น การวิจัยจึงได้กำหนดการวิจัยเป็น

การกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงินและมาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน โดยการวิจัยกำหนดประเด็นการศึกษาและวิจัย เพื่อวิเคราะห์หาคำตอบ

การวิจัยได้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การวิจัยเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้อง ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดความผิดอาญา การคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินและการเยียวยาผู้เสียหาย การกำหนดความผิดมูลฐาน การลงโทษทางอาญา การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา เครือรัฐออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงิน และมาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัด กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ตามประเด็นที่ได้มีการกำหนดไว้ โดยมีประชากรสัมภาษณ์คือ กลุ่มผู้บริหาร หรือผู้กำหนดนโยบายด้านกระบวนการยุติธรรม กลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่เป็นตัวแทนในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน นักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมจำนวน 11 คน การมีส่วนร่วมออกแบบ – ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) เป็นวิธีวิทยาการวิจัยใหม่ที่กำหนดให้ประชากรผู้มีส่วนได้เสียจำนวน 16 คน มาร่วมออกแบบกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐาน และเมื่อได้ร่างกฎหมายหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานแล้ว ก็นำคำตอบจากการวิจัยทั้งหมด ผู้การรับฟังความคิดเห็น (Hearing) จากจากประชากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงกฎหมายที่จัดทำขึ้นมานั้นพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ผลการวิจัยสรุป อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. สรุปและอภิปรายผล

เป้าหมายของการจัดทำกฎหมายต้นแบบจะเป็นกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงินและมาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ซึ่งผลของการวิจัยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

จากปัญหาการกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงินที่ไม่มีความชัดเจนและไม่ได้เป็นไปแนวทางเดียวกัน ทำให้ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนซึ่งยังมีอยู่จริง เห็นได้จากกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายต่างประเทศที่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงินซึ่งการที่สามารถจะนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ขึ้นอยู่กับประเภทความผิดอาญาหรือฐานความผิดอาญาที่เป็นความผิดมูลฐาน

การกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานที่จะนำไปสู่การปราบปรามการฟอกเงินของการวิจัยนี้ ได้คำตอบมาเป็นหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐาน 6 ประการ โดยหลักเกณฑ์ 6 ประการนี้จะนำตราไว้ในกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนำมาใช้ในการพิจารณากำหนดความผิดมูลฐานก่อนที่จะเสนอเป็นกฎหมายต่อไป สรุปได้ว่าการกำหนดความผิดมูลฐานนั้น ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน และไม่มีการตราเป็นหลักเกณฑ์ไว้ในกฎหมาย จึงทำให้เกิดปัญหาในการกำหนดประเภทของความผิดที่มีหลากหลายส่งผลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถนำมาตราการดังกล่าวมาใช้เพื่อนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้เนื่องจากยังมีความสับสนว่า ลักษณะการกระทำหรือประเภทความผิด อาญาใด จึงจะเข้าข่ายเป็นความผิดมูลฐานที่นำไปสู่ความผิดฐานฟอกเงิน การกำหนดหลักเกณฑ์จากข้อค้นพบของการวิจัยนี้ จึงเป็นส่วนสำคัญ ที่ทำให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนำไปใช้ในการพิจารณากำหนดฐานความผิดหรือประเภทความผิดอาญา รวมทั้งเป็นแนวทางสำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะได้นำไปพิจารณาเพื่อการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการฟอกเงินฉบับนี้ หลักเกณฑ์ที่กำหนดนี้ การวิจัยสรุปได้ว่าจะต้องมีหลักเกณฑ์ 6 ประการ คือ ความผิดอันมีลักษณะเป็นอาชญากรรมร้ายแรง ความผิดที่มีลักษณะการกระทำตามประเภทความผิดที่กำหนดไว้ที่เป็นมาตรฐานขั้นต่ำตามข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน ความผิดที่ได้ทรัพย์สินมาจากการกระทำความผิด ความผิดที่มีลักษณะที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความผิดที่ไม่สามารถนำมาตราการอื่นใดเพื่อบังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพ ทำให้ยากแก่การปราบปราม ความผิดที่เป็นเป้าหมายที่จะต้องถูกตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมเพื่อไม่ให้มีการนำเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จากการกระทำความผิดไปใช้ได้ และมาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ซึ่งข้อสรุปของการวิจัยในการวิจัยนี้ คือ

1) ความผิดอันมีลักษณะเป็นอาชญากรรมร้ายแรง

ความผิดอันมีลักษณะเป็นอาชญากรรมร้ายแรง หมายความว่า เป็นหลักเกณฑ์แรกในการพิจารณาความผิดอาญาที่เป็นความผิดมูลฐาน โดยการพิจารณาคำนิยามคำว่า “อาชญากรรมร้ายแรง” ที่หมายความ ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกขั้นสูงตั้งแต่สี่ปีขึ้นไปหรือโทษที่สถานหนักกว่านั้น

จากข้อค้นพบของการวิจัยสรุปได้ว่า การฟอกเงินเป็นอาชญากรรมร้ายแรง ทำให้การกำหนดความผิดอาญาที่จะเป็นความผิดมูลฐานนั้นจะต้องกำหนดให้ครอบคลุมอาชญากรรมร้ายแรง และกำหนดให้กว้างที่สุด ซึ่งคำว่า “อาชญากรรมร้ายแรง” ได้มีผู้ให้ความเห็นแตกต่างกันไป แต่ในการพิจารณากำหนดความผิดมูลฐานจะต้องยึดความหมายตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 เพื่อให้เกิดความชัดเจน นอกจากนี้

การกำหนดความหมายของคำว่า “อาชญากรรมร้ายแรง” แล้ว เพื่อให้มีการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพอาจจะจัดทำเป็นรายชื่อหรือบัญชีความผิดอาญาที่เป็นอาชญากรรมร้ายแรง

ผลจากการวิจัยในเรื่อง ความผิดอันมีลักษณะเป็นอาชญากรรมร้ายแรง มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การกำหนดความผิดอาญา ที่มีองค์ประกอบสำคัญ คือ การกำหนดให้กระทำหรือไม่กระทำการใดเป็นความผิดอาญาและมีโทษทางอาญา จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำหนดความผิดอาญา ซึ่งมีหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่กำหนดให้ในการจัดทำร่างกฎหมายหน่วยงานของรัฐพึงกำหนดโทษทางอาญาในกฎหมายเฉพาะความผิดร้ายแรง และทำให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมายโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงออกคำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดโทษทางอาญา โดยจะต้องมีหลักเกณฑ์ดังนี้ คือ ข้อ 1 การกระทำที่เป็นความผิดร้ายแรงนั้นเป็นการกระทำที่กระทบต่อความมั่นคงของรัฐหรือความปลอดภัยของประเทศ ความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือกระทบต่อศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง

2) ความผิดที่มีลักษณะการกระทำตามประเภทความผิดที่กำหนดไว้ที่เป็นมาตรฐานขั้นต่ำตามข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน

ความผิดที่มีลักษณะการกระทำตามประเภทความผิดที่กำหนดไว้ที่เป็นมาตรฐานขั้นต่ำตามมาตรฐานสากล เป็นความผิดอาญาที่มีลักษณะการกระทำที่กำหนดไว้ตามประเภทความผิดที่กำหนดไว้ ซึ่ง “ประเภทความผิดที่กำหนดไว้” หมายถึง ประเภทความผิดอาญาที่กำหนดไว้ในข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน 21 ประเภท คือ (1) การเข้าร่วมในกลุ่มองค์กรอาชญากรรมและแก๊งค์ผู้เรียกค่าคุ้มครอง (2) การก่อการร้าย รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (3) การค้ามนุษย์ และการลักลอบขนผู้ย้ายถิ่นฐาน (4) การเอารัดเอาเปรียบทางเพศ รวมถึงการเอารัดเอาเปรียบทางเพศกับเด็ก (5) การลักลอบค้ายาเสพติดและสารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท (6) การลักลอบค้าอาวุธ (7) การลักลอบค้าของโจรและสินค้าอื่นๆ (8) การฉ้อราษฎร์บังหลวง และการให้สินบน (9) การฉ้อโกง (10) การปลอมแปลงเงินตรา (11) การปลอมผลิตภัณฑ์และการละเมิดลิขสิทธิ์ผลิตภัณฑ์ (12) อาชญากรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (13) ฆาตกรรม, การประทุษร้ายร่างกายจนได้รับบาดเจ็บสาหัส (14) การลักพาตัว การกักขังหน่วงเหนี่ยวโดยผิดกฎหมายและการจับเป็นตัวประกัน (15) การปล้นหรือลักทรัพย์ (16) การลักลอบขน (รวมถึงในแง่ที่เกี่ยวกับศุลกากร และภาษีสรรพสามิต และภาษีทั่วไป) (17) อาชญากรรมเกี่ยวกับภาษี (เกี่ยวกับภาษีโดยตรงและทางอ้อม) (18) การข่มขู่กรรโชก (19) การปลอมแปลง (20) การกระทำอันเป็นโจรสลัด (21) การซื้อขายหุ้นด้วยข้อมูลภายในและการปั่นหุ้น

จากข้อค้นพบของการวิจัยสรุปได้ว่า การกำหนดความผิดมูลฐานจะต้องกำหนดตามประเภทความผิดที่กำหนดไว้ตามข้อแนะนำของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน อันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่แต่ละประเทศที่เป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติจะต้องปฏิบัติตาม การกำหนดไว้ในกฎหมายจะช่วยให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบกฎหมายนั้นต้องปฏิบัติตาม และช่วยในการเข้ารับการประเมินประสิทธิภาพจากองค์กรระหว่างประเทศ และเพื่อให้เกิดความชัดเจนจึงจะต้องมีการกำหนดความหมายของคำว่า “มาตรฐานสากล” ให้มีความชัดเจนว่าหมายถึงมาตรฐานสากลในเรื่องใด และตรวจสอบว่า การกำหนดความผิดอาญาที่ได้กำหนดเป็นความผิดมูลฐานนั้นครบ ประเภทความผิดที่กำหนดไว้หรือไม่

ผลจากการวิจัยในเรื่อง ความผิดที่มีลักษณะการกระทำตามประเภทความผิดที่กำหนดไว้ที่เป็นมาตรฐานขั้นต่ำตามมาตรฐานสากล มีความสอดคล้องกับ แนวคิดในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หลักเกณฑ์ในการกำหนดความผิดอาญา และแนวคิดในการกำหนดความผิดมูลฐาน ที่มีองค์ประกอบสำคัญ คือ การบัญญัติกฎหมายที่กำหนดให้ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดจะต้องถูกริบโดยมีเจตนาหมายเพื่อไม่ให้ผู้กระทำความผิดได้ครอบครองหรือใช้ทรัพย์สินนั้นตามแนวคิดในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยเป็นการมุ่งดำเนินการกับการกระทำความผิดตามประเภทที่กำหนดไว้ตามข้อแนะนำของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินซึ่งเป็นการกระทำที่ได้มีการกำหนดให้เป็นความผิดและมีโทษอาญาตามหลักเกณฑ์ในการกำหนดความผิดอาญา และในการกำหนดประเภทความผิดที่กำหนดไว้ในวันได้มีการกำหนดให้ครอบคลุมอาชญากรรมร้ายแรง โดยให้แต่ละประเทศอาจจะพิจารณากฎหมายภายในประเทศของตนว่าจะกำหนดลักษณะขององค์ประกอบความผิดแต่ละอย่างนั้นอย่างไรจึงจะทำให้ความผิดเหล่านั้นเป็นอาชญากรรมร้ายแรง เมื่อพิจารณาประกอบกับแนวคิดในการกำหนดความผิดมูลฐาน ประการที่ 1 ที่กำหนดให้ความผิดที่มีรูปแบบและวิธีการอันมีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมแล้วจะเห็นได้ว่า แนวคิดดังกล่าวถือได้ว่าเป็นลักษณะการกระทำหนึ่งที่เพิ่มเติมให้เห็นถึงการกระทำที่เป็นความผิดอาญาร้ายแรงตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 ดังนั้น การกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานที่นำมาเป็นลักษณะขององค์ประกอบความผิดจะทำให้ความผิดเหล่านั้นเป็นอาชญากรรมร้ายแรง

3) ความผิดที่ได้ทรัพย์สินมาจากการกระทำความผิด

ความผิดที่ได้ทรัพย์สินจากการกระทำความผิด คือ ความผิดอาญาที่มีลักษณะการกระทำอย่างใด ๆ ที่เป็นเหตุได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินโดยตรงหรือทางอ้อม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ หรือการกระทำธุรกิจที่ผิดกฎหมาย แล้วได้เงินหรือทรัพย์สินจากการ

กระทำความผิด ซึ่งอาจจะมีการนำทรัพย์สินที่ได้ไปกระทำการฟอกแล้วนำไปใช้ในการประกอบอาชญากรรมต่อไปได้ หรือนำไปลงทุนในธุรกิจที่ชอบด้วยกฎหมาย

จากข้อค้นพบของการวิจัยสรุปได้ว่า การกำหนดความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงินจะต้องมาจากการกระทำความผิดที่ได้เงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์แล้วมีการนำไปผ่านกระบวนการฟอกให้กลายเป็นเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น หากการกระทำความผิดนั้นไม่ได้มีการได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สิน โดยทางตรงหรือทางอ้อม ก็จะเข้าไม่เข้าลักษณะของการฟอกเงิน จึงต้องมีการนำความผิดที่ได้ทรัพย์สินมาจากการกระทำความผิดมา กำหนดเป็นองค์ประกอบในการกำหนดความผิดมูลฐาน และจะต้องมีการกำหนดคำนิยามของคำว่า “ทรัพย์สิน” เพื่อให้เกิดความชัดเจน ซึ่งได้มีการให้ความหมายว่า สินทรัพย์ทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็น วัตถุหรือเป็นวัตถุ สंहาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ มีรูปร่างหรือมีรูปร่าง และรวมถึงผลประโยชน์ใดๆ ที่ได้มาจากสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์หรือผลประโยชน์ที่อาจคำนวณราคาเป็นเงิน

ผลจากการวิจัยในเรื่อง ความผิดที่ได้ทรัพย์สินมาจากการกระทำความผิด มีความสอดคล้องกับ แนวคิดในการกำหนดความผิดมูลฐาน และแนวคิดในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ที่มีองค์ประกอบสำคัญ คือ แนวคิดในการกำหนดความผิดมูลฐาน ประการที่ 2 ความผิดที่มีลักษณะของอาชญากรรมมีผลตอบแทนในวงเงินสูง อันแนวคิดมาตั้งแต่เริ่มแรกว่า ความผิดมูลฐานจะต้องเป็นความผิดที่ได้เงินหรือทรัพย์สินจากการกระทำความผิด เพราะเงินหรือทรัพย์สินเหล่านี้จะเป็นตัวที่นำไปสู่การกระทำความผิดที่เป็นความผิดฐานฟอกเงินต่อไป และแนวคิดในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้มีการกำหนดให้การกระทำความผิดที่ได้เงินหรือทรัพย์สินนั้น แล้วมีการแปรสภาพเงินหรือทรัพย์สินให้เป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย ก็จะมีการกำหนดให้มีการดำเนินการริบทรัพย์สินที่ได้มีการแปรสภาพมาจากการกระทำความผิด ไม่ว่าจะทรัพย์สินนั้นจะแปรสภาพกันต่อไปก็ทอดก็ตาม

4) ความผิดที่มีลักษณะที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

ความผิดที่มีลักษณะที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ คือ ความผิดอาญาที่ได้เงินหรือทรัพย์สินแล้วต่อมามีการนำไปฟอกเพื่อให้เป็นเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย การกระทำความผิดดังกล่าวมีลักษณะเป็นการหลีกเลี่ยงการติดตามของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และอาชญากรก็สามารถนำเอาเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดนั้น ไปแข่งขันกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นที่มีทุนมาจากเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ซึ่ง “ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ” หมายความว่า การกระทำที่ส่งผลกระทบต่อการทำมาหาเลี้ยงชีพหรือหารายได้ที่เพียงพอแก่ความจำเป็นพื้นฐานในการดำรง

ชีพ แต่การกำหนดความผิดที่มีการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อคนนั้นอาจจะพิสูจน์ได้ยาก จึงได้มีการกำหนดให้พิจารณาเพียง “อาจจะ” ส่งผลกระทบก็เพียงพอแล้ว

จากข้อค้นพบของการวิจัยสรุปได้ว่า ความผิดที่มีลักษณะที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ มีความเหมาะสมที่จะเป็นหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐาน เนื่องจากการกำหนดความผิดจะต้องพิจารณาจากลักษณะการกระทำแล้ว จะต้องพิจารณาจากผลกระทบที่เกิดขึ้นด้วย ซึ่งผลกระทบที่สำคัญต่อการกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานคือ ผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เพราะการที่ได้ผลประโยชน์จากการกระทำผิดกฎหมายนั้นถูกนำมาใช้ในภาคธุรกิจ ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการอื่นที่อยู่ในภาคเศรษฐกิจอันเป็นกระทำที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ

ผลจากการวิจัยในเรื่อง ความผิดที่มีลักษณะที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ มีความสอดคล้องกับ แนวคิดในการกำหนดความผิดมูลฐาน ที่มีองค์ประกอบสำคัญคือ แนวคิดในการกำหนดความผิดมูลฐาน ประการที่ 4 ซึ่งแนวคิดที่กำหนดความผิดมูลฐานจากความผิดที่มีลักษณะเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐในทางเศรษฐกิจ ซึ่งคดีส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจผิดกฎหมายซึ่งได้ผลประโยชน์จำนวนมหาศาล และผลประโยชน์เหล่านี้จะกลับมาใช้สนับสนุนกิจกรรมผิดกฎหมายนั้น หรือถูกนำกลับมาใช้ในกิจกรรมที่ถูกกฎหมาย ส่งผลให้ผู้ประกอบการธรรมดาถูกแย่งชิงทรัพยากร อันเป็นการไม่ยุติธรรมในการแข่งขันกันในภาคเศรษฐกิจจนกลายเป็นการทำลายผู้ประกอบการอื่นที่อยู่ในธุรกิจที่ถูกกฎหมายนั้น

5) ความผิดที่ไม่สามารถนำมาตราการอื่นใดเพื่อบังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพ ทำให้ยากแก่การปราบปราม

ความผิดที่ไม่สามารถนำมาตราการอื่นใดเพื่อบังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพ ทำให้ยากแก่การปราบปราม จะเป็นความผิดที่มีลักษณะสลับซับซ้อน อันอาจจะเกิดจากวิธีการของอาชญากรในการกระทำความผิดอาญาอันเป็นที่มาของความผิดฐานฟอกเงิน หรือเป็นกระบวนการฟอกเงินที่มีความสลับซับซ้อน จะต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีความเชี่ยวชาญเข้ามาในการสอบสวน สืบสวน และปราบปรามผู้กระทำความผิด

จากข้อค้นพบของการวิจัยสรุปได้ว่า ความผิดที่ไม่สามารถนำมาตราการอื่นใดเพื่อบังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพ ทำให้ยากแก่การปราบปรามให้นำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการกำหนดความผิดมูลฐาน เนื่องจากการฟอกเงินมีกระบวนการแปรสภาพ การปกปิดหรือซ่อนเร้นที่มาของเงินหรือทรัพย์สิน ให้ไม่สามารถติดตามได้ อาชญากรจึงหาทางนำวิธีการต่างๆ ที่มีความสลับซับซ้อนมาใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการติดตามของเจ้าหน้าที่ การกระทำความผิดบางฐานมีกฎหมายเฉพาะของหน่วยงานตนเองอยู่แล้ว เช่น ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ที่สำนักงานคณะกรรมการ

ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีมาตรการปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ไว้เฉพาะอยู่แล้ว แต่ถ้าหากไม่สามารถนำกฎหมายดังกล่าวไปใช้บังคับได้ ก็ยังมีกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นกฎหมายเฉพาะที่สามารถนำมาใช้ดำเนินการกับผู้กระทำความผิดได้

ผลจากการวิจัยในเรื่อง ความผิดที่ไม่สามารถนำมาตราการอื่นใดเพื่อบังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพ ทำให้ยากแก่การปราบปราม มีความสอดคล้องกับ หลักเกณฑ์การกำหนดความผิดอาญา และแนวคิดในการกำหนดความผิดมูลฐาน ที่มีองค์ประกอบสำคัญ คือ หลักเกณฑ์การกำหนดความผิดอาญา ได้กำหนดให้การกำหนดความผิดอาญาจะต้องพิจารณาตาม หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 ทำให้การจัดร่างกฎหมายที่มีการกำหนดโทษอาญาจะต้องนำคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การกำหนดโทษอาญาในกฎหมายไปพิจารณาซึ่งหลักเกณฑ์ใน ข้อ 2 ได้กำหนดว่าการกำหนดการกระทำความผิดที่มีบทลงโทษทางอาญาจะต้องเป็นกรณีที่ไม่สามารถนำมาตราการอื่นใดเพื่อบังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะทำให้ประชาชนปฏิบัติตามได้ และสอดคล้องกับแนวคิดในการกำหนดความผิดมูลฐาน 4 ประการ โดยมีแนวคิดประการที่ 3 ที่กำหนดไว้ว่า จะต้องเป็นความผิดที่มีลักษณะสลับซับซ้อน ยากแก่การปราบปราม อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดที่ได้เงินหรือทรัพย์สินจำนวน ทำให้ผู้กระทำความผิดมีการวางแผนการกระทำความผิดให้มีความสลับซับซ้อน และยากแก่การสืบสวนสอบสวน ติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดนั่นเอง

6) ความผิดที่เป็นเป้าหมายที่จะต้องถูกตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมเพื่อไม่ให้มีการนำเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จากการกระทำความผิดไปใช้ต่อได้

ความผิดที่เป็นเป้าหมายที่จะต้องถูกตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมเพื่อไม่ให้มีการนำเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จากการกระทำความผิดไปใช้ต่อได้ คือ การกระทำความผิดอาญาที่ได้เงินหรือทรัพย์สิน และเพื่อให้หลีกเลี่ยงจากการถูกดำเนินคดีหรือเพื่อให้สามารถนำเงินหรือทรัพย์สินไปใช้ต่อไปได้ จึงได้มีการควบคุมการตามขั้นตอนของการฟอกเงินต่อมา คือ การโอน รับโอน หรือเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อซุกซ่อนหรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น หรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นไม่ว่าก่อน ขณะหรือหลังการกระทำความผิด มิให้ต้องรับโทษหรือรับโทษน้อยลงในความผิดมูลฐาน หรือเป็นกระทำด้วยประการใดๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงการได้มาแหล่งที่ตั้ง หรือการจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใดๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ดังนั้น เพื่อไม่ให้เงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดถูกนำไปใช้ต่อไปได้ จึงต้องมีการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์

จากข้อค้นพบของการวิจัยสรุปได้ว่า ความผิดที่เป็นเป้าหมายที่จะต้องถูกตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมเพื่อไม่ให้มีการนำเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จากการกระทำความผิดไปใช้ต่อไปได้ควรจะเป็นหลักเกณฑ์ข้อสุดท้ายการกำหนดความผิดมูลฐาน เพราะการ ฟอกเงินจะต้องมีลักษณะกระบวนการแปรสภาพเงิน ทรัพย์สิน จากที่ได้มาจากการกระทำความผิดให้กลายเป็นเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือปกปิด ซ่อนเร้น แห้งที่มา หรือแหล่งที่ตั้งของเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อให้สามารถนำเงินหรือทรัพย์สินนั้นไปใช้ต่อไปได้

ผลจากการวิจัยในเรื่อง ความผิดที่เป็นเป้าหมายที่จะต้องถูกตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมเพื่อไม่ให้มีการนำเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จากการกระทำความผิดไปใช้ต่อไปได้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดในการ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และทฤษฎีนิติเศรษฐศาสตร์ ที่มีองค์ประกอบสำคัญ คือ แนวคิดในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่กำหนดให้ทรัพย์สินที่ได้มาโดยตรงจากการกระทำความผิด หรือที่เรียกว่าการประกอบอาชญากรรมต้องถูกริบโดยมีเจตนารมณ์เพื่อมิให้ผู้กระทำความผิดได้สมปรารถนาในการครอบครองหรือใช้ทรัพย์สินนั้น จึงต้องมีตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมที่เป็นเป้าหมายของอาชญากร และการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมนี้จะเป็นการตัดแรงจูงใจในการกระทำความผิดตามทฤษฎีนิติเศรษฐศาสตร์ เพราะในการที่อาชญากรจะตัดสินใจกระทำความผิดก็จะพิจารณาผลประโยชน์ที่คาดคะเนได้จากการกระทำความผิดว่าสูงกว่าต้นทุนที่คาดว่าจะดำเนินการสำเร็จ การถูกลงโทษ เมื่อมีการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดอาชญากรก็จะตัดสินใจไม่ก่ออาชญากรรมต่อไป

สำหรับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนั้น ยังมีปัญหาอีกประการหนึ่งคือการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เนื่องจากกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้มีการกำหนดมาตรการยึดหรืออายัด และมาตรการที่เข้ามาผ่อนผันการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เพื่อให้ผู้ทำธุรกรรมหรือผู้มีส่วนได้เสียกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดสามารถนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ได้จนกว่าศาลจะมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน โดยการผ่อนผันนี้จะเป็นสิทธิของผู้ทำธุรกรรมหรือผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง ที่สามารถร้องขอได้ตั้งแต่มีการยึดหรืออายัดชั่วคราว ซึ่งเป็นมาตรการที่นำมาใช้เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ทำธุรกรรมหรือผู้มีส่วนได้เสีย นอกจากการขอเพิกถอนการยึดหรืออายัด หรือการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย อันเป็นการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สิน

จากข้อค้นพบของการวิจัยสรุปได้ว่า มาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สินสามารถนำมาเป็นมาตรการในการคุ้มครองสิทธิของผู้ทำธุรกรรมหรือผู้มีส่วนได้เสียได้ เนื่องจากการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เป็นมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจะทำ

การยึดหรืออายัดทรัพย์สินชั่วคราว โดยเพียงแค่มิเหตุเชื่อว่า อาจมีการ โอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินใดที่เป็นทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิด อันเป็นมาตรการที่ได้นำมาใช้ ก่อนพนักงานอัยการจะยื่นคำร้องให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกแก่แผ่นดิน ทำให้ผู้ทำธุรกรรม หรือผู้มีส่วนได้เสียได้รับผลกระทบต่อสิทธิในทรัพย์สินเกินสมควร กรณีจึงต้องมีมาตรการผ่อนผัน เข้ามาเพิ่มเติมเพื่อเป็นการคุ้มครอง โดยเพิ่มเติมการพิจารณาและอนุญาตในการที่จะใช้สิทธิดังกล่าว ให้สามารถอนุญาตโดยไม่ต้องมีประกัน หรือสามารถนำบุคคลมาเป็นหลักประกัน

ผลจากการวิจัยในเรื่อง มาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน มีความ สอดคล้องกับ แนวคิดในการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลตามหลักนิติรัฐ แนวคิดเกี่ยวกับ สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และทฤษฎีเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย คือ แนวคิดในการ คุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลตามหลักนิติรัฐและแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิในทรัพย์สินของ บุคคล แนวคิดทั้งสองอันนี้เป็นการคุ้มครองสิทธิของประชาชนที่จะใช้ทรัพย์สิน โดยรัฐหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะกระทำการที่มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนใน ทรัพย์สินได้ต่อเมื่อมีกฎหมายให้อำนาจไว้ ไม่สามารถใช้วิธีอื่นนอกไปจากที่กฎหมายกำหนด และ การใช้อำนาจของเจ้าพนักงานของรัฐในการที่จะเข้าไปล่วงละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพนั้น ต้องถูก ควบคุมมิให้เป็นการใช้อำนาจที่กระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากเกินไป สำหรับ ทฤษฎีเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย นั้นจะเป็นกรณีที่มีผู้ได้รับความเสียหายไม่ว่าจาก ผู้กระทำความผิดหรือได้รับผลกระทบจากการกระทำของภาครัฐที่ใช้มาตรการยึดหรืออายัดชั่วคราว แล้วส่งผลกระทบต่อทรัพย์สินของผู้ทำธุรกรรมหรือผู้มีส่วนได้เสียในระหว่างการยึดหรืออายัด หรือในระหว่างการยื่นคำร้องขอผ่อนผันการยึดหรืออายัด ความเสียหายในระหว่างนี้ต่อทรัพย์สิน จนกระทั่งศาลมีคำสั่งคืนทรัพย์สิน หน่วยงานของรัฐจึงจะต้องเยียวยาความเสียหายจากการกระทำ ดังกล่าว

จากข้อค้นพบของคำตอบที่ได้มีการจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยหลักเกณฑ์ความผิดมูล ฐานในการปราบปรามการฟอกเงินและมาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สินต้อง ประกอบด้วย ความผิดอันมีลักษณะเป็นอาชญากรรมร้ายแรง ความผิดที่มีลักษณะการกระทำตาม ประเภทความผิดที่กำหนดไว้ที่เป็นมาตรฐานขั้นต่ำตามข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อ ดำเนินมาตรการทางการเงิน ความผิดที่ได้ทรัพย์สินมาจากการกระทำความผิด ความผิดที่มีลักษณะ ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความผิดที่ไม่สามารถนำมาตรการอื่นใดเพื่อ บังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพ ทำให้ยากแก่การปราบปราม ความผิดที่เป็น เป้าหมายที่จะต้องถูกตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมเพื่อไม่ให้มีการนำเงิน ทรัพย์สินหรือ ผลประโยชน์จากการกระทำความผิดไปใช้ได้ มาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัด

ทรัพย์สิน ซึ่งการจัดการตามประเด็นคำตอบที่ได้มาจะส่งผลให้การกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงินและมาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สินเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และไม่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจนเกินสมควร ซึ่งสอดคล้องตามหลักการและเหตุผลของการจัดทำกฎหมายคือ “การจัดทำกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงินและมาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน” จะทำให้มีกฎหมายที่ชัดเจนและเหมาะสมบังคับใช้ ทั้งในการปราบปรามการฟอกเงิน การตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมที่จะนำเงินหรือทรัพย์สินไปใช้ต่อไป และการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน และคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด ผู้ทำธุรกรรมและผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งความชัดเจนของกฎหมายต้นแบบนี้จะช่วยแก้ไขปัญหากำหนดความผิดมูลฐานที่ไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน และได้มาตรการการผ่อนผันการยึดหรืออายัดที่เหมาะสม ส่งผลต่อทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจนเกินสมควร ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์หรือเป้าหมายของการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่จะทำให้อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินลดน้อยลง

ข้อสรุปของกฎหมายที่จัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบในระดับพระราชบัญญัติและกฎกระทรวงนั้นมีโครงสร้างของกฎหมายที่สอดคล้องกับคำตอบที่ได้มา โดยโครงสร้างร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ประกอบไปด้วยคำนิยาม (มาตรา 3) หมวด 1 บททั่วไป (มาตรา 4 – มาตรา 12) โดยแบ่งออกเป็น ส่วนที่ 1 ความผิดมูลฐาน (มาตรา 4/1-4/3) และส่วนที่ 2 ความผิดฐานฟอกเงิน (มาตรา 5-12) หมวด 4 คณะกรรมการธุรกรรม (มาตรา 34 (3/1)) หมวด 6 การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน (มาตรา 48/1) บัญชีที่ 1 อาชญากรรมร้ายแรง และบัญชี 2 ประเภทความผิดที่กำหนดไว้ตามข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน และกฎกระทรวงกำหนดวิธีการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัด พ.ศ. ...

รูปแบบของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อเป็นกฎหมายเฉพาะในการกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงินที่มีประสิทธิภาพและส่งผลให้สามารถตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมให้ลดน้อยลงไปได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และได้มาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน อันจะเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

2. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่ายังมีปัญหาที่จะต้องนำไปสู่การดำเนินการที่เป็นข้อเสนอแนะของการวิจัย ดังนี้

2.1 แนวทางการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

สาระสำคัญจากผลการวิจัย คือ การกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงินอย่างถูกต้อง การวิจัยขอเสนอแนะให้มีการดำเนินการสร้างความรับรู้ในการเรื่องของหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงินให้หน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเกิดการยอมรับและปฏิบัติตามให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานที่ได้กำหนดไว้ ด้วยการให้ข้อมูลข่าวสารในการกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐาน เนื่องจาก ปัญหาการกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงิน หากขาดความรู้ ความเข้าใจร่วมกัน ย่อมนำไปสู่ปัญหาการกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานที่ไม่มีความชัดเจน หรือไม่ตรงตามเจตนารมณ์ในการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมในลดน้อยลง จนส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนของประเทศ ดังนั้น จึงควรมีสันับสนุนให้มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน ให้มีความรู้ความเข้าใจในปัญหาและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐาน ทั้งการบังคับใช้กฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองและต่อบุคลากรของหน่วยงานอื่นที่ทำงานร่วมกัน เพื่อให้การปราบปรามการฟอกเงินเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และมีความเข้าใจการประสานงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในการปราบปรามการฟอกเงิน

2.2 ข้อเสนอแนะด้านกฎหมาย

เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ได้จัดทำขึ้นนี้มีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงิน การวิจัยนี้จึงมีข้อเสนอแนะให้มีการจัดทำกฎหมายลำดับรองเพื่อใช้ในการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้แก่ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรมศุลกากร กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นต้น ให้เกิดความชัดเจนในการประสานงานกรณีที่พบการกระทำความผิดอาญาและความผิดนั้นอยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2544 ที่ได้

กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธุรกรรม เลขานุการ และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในลักษณะที่ต้องประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยงาน และบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติการเป็นไปตามกฎหมาย

3. ข้อเสนอแนะประเด็นในการนำไปศึกษาวิจัยต่อไป

เนื่องจากการวิจัยนี้มีการมุ่งเน้นให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงินที่ชัดเจนและไม่กระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนจนเกินสมควร ซึ่งเป็นการกำหนดความผิดอาญาที่เป็นกฎหมายสารบัญญัติ แต่เนื่องจากกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนั้นมีส่วนของกฎหมายวิธีสบัญญัติที่มีลักษณะของวิธีพิจารณาคดีเป็นการเฉพาะแตกต่างกับคดีอาญาทั่วไป ประกอบกับการฟอกเงินจะมีความผิดทางอาญาหลายประเภท ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทำสำนวน การสั่งฟ้อง การพิจารณาและทำคำพิพากษา ไม่ได้มีการทำวิธีพิจารณาคดีไปแนวทางเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้มีการบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีความชัดเจนและเป็นไปแนวทางเดียวกันในแต่ละขั้นตอนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการฟอกเงิน จึงควรให้มีการทำการวิจัยในเรื่อง “กฎหมายวิธีพิจารณาคดีฟอกเงิน”

4. สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน

ผลจากการวิจัยทำให้ได้คำตอบตามประเด็นปัญหาวิจัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งไว้ทั้งข้อสรุปและข้อค้นพบ ดังต่อไปนี้

(1) เพื่อศึกษาและวิจัยหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ความเป็นมาและแนวทางกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ปรากฏคำตอบอยู่ในบทที่ 2

(2) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะการกระทำ ประเภทของความผิด ผลกระทบของอาชญากรรมร้ายแรง อาชญากรรมเฉพาะทาง ในด้านผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความสงบเรียบร้อยของประชาชน ที่จะนำมากำหนดเป็นหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐาน ปรากฏคำตอบอยู่ในบทที่ 4

(3) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความหมาย วิธีการ การกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐาน มาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สินในระดับระหว่างประเทศ และในระดับต่างประเทศที่เหมาะสมที่จะนำมาบังคับใช้ในการกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานและมาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สินในประเทศไทย ปรากฏคำตอบอยู่ในบทที่ 4

(4) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบของหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงินและมาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ปรากฏคำตอบอยู่ในบทที่ 4

(5) เพื่อจัดทำกฎหมายต้นแบบ (Model Law) ว่าด้วยหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงินมาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ปรากฏคำตอบอยู่ในบทที่ 5

สำหรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้คือ “การกำหนดความผิดมูลฐานที่มีหลักเกณฑ์ไม่ชัดเจนทำให้ไม่สามารถตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมให้ลดน้อยลงไปได้ และมาตรการยึดหรืออายัดทรัพย์สินไม่ได้มีมาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดชั่วคราวที่เป็นการผ่อนผันการถูกยึดหรืออายัดให้แก่ผู้ทำธุรกรรมหรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ทำให้ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจนเกินสมควร จึงจะต้องจัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบว่าด้วยหลักเกณฑ์ความผิดมูลฐานในการปราบปรามการฟอกเงินและมาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน โดยมีองค์ประกอบของโครงสร้างกฎหมายต้นแบบประกอบด้วย ความผิดอันมีลักษณะเป็นอาชญากรรมร้ายแรง ความผิดที่มีลักษณะการกระทำตามประเภทความผิดที่กำหนดไว้ที่เป็นมาตรฐานขั้นต่ำตามข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน ความผิดที่ได้ทรัพย์สินมาจากการกระทำความผิด ความผิดที่มีลักษณะที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความผิดที่ไม่สามารถนำมาตรการอื่นใดเพื่อบังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพ ทำให้ยากแก่การปราบปราม ความผิดที่เป็นเป้าหมายที่จะต้องถูกตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมเพื่อไม่ให้มีการนำเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จากการกระทำความผิดไปใช้ได้ และมาตรการลดผลกระทบจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน”

คำตอบจากการวิจัยมีความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ได้กำหนดไว้